

บันทึกช่วยจำ

การประชุมมอบนโยบายการบริหารราชการแก่ผู้บริหารและข้าราชการของกระทรวงพาณิชย์

วันจันทร์ที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๗ เวลา ๐๙.๐๐ น.

ณ ห้องประชุม ชั้น ๑๒ กระทรวงพาณิชย์ (ฝั่งกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ)

พลเอก ฉัตรชัย สาริกัลยะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ พร้อมด้วย นางอภิรดี ตันตราภรณ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ ได้มอบนโยบายและแนวทางการบริหารราชการแก่ผู้บริหารและข้าราชการของกระทรวงพาณิชย์ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. การสร้างความเข้าใจในการเข้ามาบริหารประเทศของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.)
รมว. พาณิชย์ ได้ชี้แจงความจำเป็นที่ คสช. เข้ามาบริหารประเทศ เนื่องจากประเทศชาติมาถึงทางตัน ทั้งด้านการบริหารจัดการ การเบิกจ่ายงบประมาณ การยอมรับของประชาชน มีการแบ่งฝักฝ่ายอย่างชัดเจน โดยการเข้ามาของ คสช. ไม่ได้ต้องการแสวงหาอำนาจหรือผลประโยชน์แต่อย่างใด เป็นการทำให้ประเทศชาติและประชาชนทั้งนี้ จากโรดแมป ๓ ขั้น ของ คสช. ปัจจุบัน อยู่ระหว่างการดำเนินการตามขั้นที่ ๒ ของโรดแมป และอยู่ระหว่างการแต่งตั้งสภาพัฒน์แห่งชาติดำเนินการเพื่อร่างรัฐธรรมนูญ วางกฎเกณฑ์ กติกา สำหรับการปฏิรูปประเทศต่อไป โดยในขั้นที่ ๒ นี้ จะใช้เวลาประมาณ ๑ ปี ก่อนเข้าสู่ ขั้นที่ ๓ ที่จะมีการเลือกตั้งต่อไป

๒. แนวทางในการกำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาล ประกอบด้วย ๕ แนวทาง ได้แก่ (๑) ยุทธศาสตร์การเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา (๒) ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (๓) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๑ (๔) แนวทางของ คสช. และ (๕) ความต้องการของประชาชน ซึ่งกระทรวงพาณิชย์จะต้องนำมาเป็นแนวทางกำหนดนโยบายและแนวทางการทำงานของกระทรวงฯ

๓. การดำเนินยุทธศาสตร์ของกระทรวงพาณิชย์เพื่อสนับสนุนนโยบายของรัฐบาล มีองค์ประกอบหลัก ๓ ประการ คือ

๓.๑ ขับเคลื่อนกลุ่มยุทธศาสตร์เร่งด่วนที่ต้องดำเนินการทันทีและแก้ไขปัญหาพื้นฐานที่ค้างคาอยู่ โดยต้องการผลักดันให้เห็นผลเป็นรูปธรรมภายใน ๑ ปี

๓.๒ ขับเคลื่อนกลุ่มยุทธศาสตร์ช่วยวางรากฐานเศรษฐกิจการค้าของประเทศให้เข้มแข็งและเติบโตต่อไปอย่างเป็นระบบเพื่อให้ก้าวทันกับเวทีโลก และสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งจะช่วยวางรากฐานให้กระทรวงพาณิชย์ในทุกมิติ รองรับการปฏิรูปที่จะเกิดขึ้น ทั้งด้านการบริหารจัดการและงานวิชาการ

๓.๓ การประเมินและติดตามความคืบหน้าของงาน โดยกำหนดตัวชี้วัดและหน่วยงานผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถแสดงผลงานที่เป็นรูปธรรมได้

๔. ยุทธศาสตร์หลักของกระทรวงพาณิชย์ ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘

๔.๑ การกิจสำคัญเร่งด่วน ทั้งภายในและภายนอกประเทศซึ่งต้องผลักดันให้เห็นผลเป็นรูปธรรมภายใน ๑ ปี มีดังนี้

๔.๑.๑ การบริหารจัดการข้าวและสินค้าเกษตรหลักที่สำคัญในเชิงรุก (ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง) เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรให้มีรายได้และความเป็นอยู่ที่เหมาะสม โดยเน้น (๑) ดูแลราคาสินค้าบนพื้นฐานกลไกตลาด และจะใช้มาตรการเสริมตามความจำเป็นให้สอดคล้องกับสถานการณ์ (๒) สนับสนุนมาตรการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตหรือผลผลิตต่อไร่ ลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มมูลค่าสินค้า ซึ่งควรต้องมีการสำรวจความต้องการของตลาดในช่วง ๕-๑๐ ปีข้างหน้า เพื่อใช้วางแผนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (๓) การส่งเสริม

สินค้าท้องถิ่นและชุมชน (๔) ส่งเสริมสินค้าเกษตรอินทรีย์ ทั้งนี้ ภายใต้ยุทธศาสตร์ข้าว ปี ๒๕๕๗/๒๕๕๘ จะดำเนินการระบายข้าวอย่างโปร่งใส ทั้งแบบรัฐต่อรัฐ และรัฐต่อเอกชน และบริหารจัดการผลผลิตในฤดูกาลใหม่ให้มีระดับราคาที่เหมาะสม และให้ได้ราคาสูงสุดตามกลไกตลาด เพื่อให้ประชาชน “กินดี อยู่ดี มีเงินใช้” สำหรับสินค้าเกษตรอื่นๆ จะดำเนินการตามกรอบแนวทาง ๔ ข้อข้างต้น นอกจากนี้ กระทรวงพาณิชย์จะร่วมกับกระทรวงเกษตรฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดตั้งศูนย์ข้อมูลบูรณาการสินค้าเกษตรแห่งชาติเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจแก้ปัญหาและวางแผนบริหารจัดการสินค้าเกษตร ซึ่งจะครอบคลุมข้อมูลเกษตรกร ปริมาณการผลิต ราคาสินค้า สภาพตลาดทั้งในและต่างประเทศ

๔.๑.๒ การดูแลค่าครองชีพให้กับผู้มีรายได้น้อย ดูแลราคาสินค้าให้มีความเหมาะสมและเป็นไปตามกลไกตลาด ไม่ให้มีการผูกขาดหรือการกักตุนสินค้า และให้มีปริมาณสินค้าเพียงพอกับความต้องการในแต่ละระยะเวลา โดย รมว. พาณิชย์ จะหาโอกาสพูดคุยเพื่อสร้างความเข้าใจกับผู้ประกอบการ ไม่ให้มีการปรับขึ้นราคาสินค้าอย่างไม่เป็นธรรมต่อไป ทั้งนี้ หากมีความจำเป็นอาจมีการนำมาตรการทางกฎหมายมาใช้

๔.๑.๓ การขับเคลื่อนการส่งออกและพัฒนาการค้าชายแดน โดยเน้นลดอุปสรรคการส่งออกเพื่อให้เกิดความคล่องตัวและสะดวกรวดเร็ว ลดค่าใช้จ่ายการส่งออก ยุทธศาสตร์การส่งออกของประเทศจะต้องเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ธุรกิจบริการ การท่องเที่ยวและการลงทุน ส่งเสริมการออกแบบ (Design) ให้ทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของตลาดเป้าหมาย แสวงหาตลาดใหม่ๆ ที่มีศักยภาพเพื่อกระจายความเสี่ยงและลดการพึ่งพาตลาดใดตลาดหนึ่งมากเกินไป ขยายการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน กระชับความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น การตั้งเป้าหมายการส่งออกต้องตั้งให้สูงเพื่อสร้างความท้าทายการทำงาน การเจรจาการค้าระหว่างประเทศต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจนและมีการหารือในระดับผู้บริหารก่อนทุกครั้ง และไทยต้องกลับมามีบทบาทนำในการเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ทั้งระดับทวิภาคี ภูมิภาคและพหุภาคีสำหรับการพัฒนาการค้าชายแดน คาดว่าการค้ากับกลุ่มประเทศ CLMV ยังขยายได้อีกมาก ซึ่งกระทรวงต้องส่งเสริมการค้าและการขยายธุรกิจของผู้ประกอบการไทยให้เกิดความเข้มแข็ง ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีมีนโยบายจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดน ให้เกิดขึ้นภายในปี ๒๕๕๘ โดยในระยะแรกจะดำเนินการในพื้นที่ ๕ จังหวัด

๔.๑.๔ การขับเคลื่อนสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN One) กระทรวงพาณิชย์เป็นเจ้าภาพหลักในเสาเศรษฐกิจ ต้องใช้บทบาทส่งเสริมการใช้โอกาสในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ให้ครอบคลุมทั้งการค้าการลงทุน ขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจทุกด้าน เพิ่มประสิทธิภาพผู้ประกอบการ ลดอุปสรรคด้านกฎระเบียบ ต้องให้ความสำคัญด้านยุทธศาสตร์การใช้อาเซียนเป็นฐานสู่เวทีภูมิภาคและเวทีโลก การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ต้องทบทวนเป้าหมายให้มีความชัดเจน

๔.๑.๕ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการและวิสาหกิจ (Smart Enterprise) ต้องพัฒนาผู้ประกอบการให้แข่งขันได้ มีตราสินค้า (Brand) ของตนเอง สนับสนุนการจัดทะเบียนตราสินค้า ผลักดันตราสินค้าไทยสู่เวทีภูมิภาคและเวทีโลก ให้มีการพัฒนาด้านการออกแบบ (Design) ลดจุดอ่อนของผู้ประกอบการ อาทิ การพัฒนาอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับไทยให้เป็นที่รู้จักทั่วโลก

๔.๒ กลุ่มยุทธศาสตร์การวางรากฐานเศรษฐกิจการค้าของประเทศสู่อนาคต

๔.๒.๑ การส่งเสริมความเป็นอยู่ของเกษตรกรและยกระดับสินค้าเกษตรกรรม ต้องตั้งคณะทำงานเพื่อคาดการณ์และวางแผนสินค้าเกษตรสำคัญล่วงหน้า ๑๐ ปี อาทิ แนวโน้ม green product และเกษตรอินทรีย์ และส่งสัญญาณไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยใช้ความร่วมมือจากทูตพาณิชย์ทั่วโลกและความรู้ด้านวิชาการทั้งหมดที่มีอยู่ในการกำหนดเป้าหมาย และส่งต่อไปยังผู้ผลิตและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนการกำหนดพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) ให้

สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของพื้นที่และยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการจัดตั้งสำนักงานวิจัยของกระทรวงพาณิชย์เพื่อผลิตผลงานวิจัยเชิงพาณิชย์และเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร เช่น สถาบันพัฒนาการพาณิชย์ข้าว สำหรับการวางแผนเป้าหมายตลาดส่งออก จะเชิญทูตพาณิชย์มาพบเพื่อกำหนดเป้าหมายต่อไป โดยให้ทูตพาณิชย์เสนอแผนและเป้าหมายผลักดันการส่งออกของแต่ละประเทศ

๔.๒.๒ การพัฒนาสินค้าภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการให้มีมูลค่าเพิ่มสูง ให้ความสำคัญต่อการเพิ่มมูลค่าสินค้า อย่างจริงจัง ทั้งการแปรรูปสินค้า การถนอมอาหาร ฯลฯ โดยเน้นบูรณาการร่วมกับกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และมหาวิทยาลัยต่างๆ และจะแต่งตั้งผู้รับผิดชอบเป็นรายสินค้า เพื่อวางแผนบริหารจัดการสินค้าเกษตรล่วงหน้า ๖ - ๗ เดือน รวมทั้งต้องมีการพัฒนาฐานข้อมูลอย่างต่อเนื่อง

๔.๒.๓ การบูรณาการเพื่อพัฒนาวางรากฐานระบบโลจิสติกส์ ซึ่งเป็นต้นทุนสินค้าที่สำคัญ โดยขอเข้าไปมีส่วนร่วมกับหน่วยงานเจ้าภาพด้านโลจิสติกส์อื่นๆ รวมถึงการขยายเขตเศรษฐกิจชายแดน

๔.๒.๔ การทบทวนและปรับปรุงกฎหมายการค้าให้ทันสมัยและการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพตามลำดับความสำคัญและความจำเป็น ต้องมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินการกฎระเบียบต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคต้องมีคณะทำงานแก้ไข ซึ่งรวมถึงระเบียบการบริหารจัดการภายในองค์กร

๕. การบริหารจัดการภายในองค์กร รมว. พาณิชย์ ได้ให้ข้อคิดและหลักปฏิบัติในการทำงานแก่ผู้บริหารและข้าราชการของกระทรวงพาณิชย์ ดังนี้

๕.๑ ความรักความสามัคคีภายในองค์กร ขอให้ข้าราชการทุกระดับมีความรักความสามัคคีกัน รักองค์กร ที่เปรียบเสมือนบ้านหลังที่สอง ทำงานด้วยความสุข สนับสนุนคนดี

๕.๒ การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน สนับสนุนแนวคิด Zero Corruption ของกระทรวง การทุจริตคอร์รัปชันต้องหมดไปจากกระทรวงพาณิชย์

๕.๓ การทำงานฉันทะพิน้อง พี่ (ผู้บริหาร) ต้องดูแลน้อง (ผู้ใต้บังคับบัญชา) รมว. พาณิชย์ จะดูแลข้าราชการของกระทรวงทุกๆ ด้าน ทั้งด้านสวัสดิการ ความยุติธรรมในการปกครองบังคับบัญชา การพิจารณาความดีความชอบ ขณะเดียวกัน ขอให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความไว้วางใจและเชื่อมั่นในตัวผู้บังคับบัญชา

๕.๔ การน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำรงชีวิตและการทำงาน ให้ความพอดี มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน ภายใต้ความรู้และคุณธรรม

๕.๕ การพัฒนาบุคลากร ต้องการเห็นบุคลากรของกระทรวงมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ มีความก้าวหน้าในการศึกษาตามสายงาน ทั้งภายในกรมและระหว่างกรม

๕.๖ สวัสดิการของข้าราชการและบุคลากร ต้องการเห็นข้าราชการและบุคลากรกระทรวง มีสวัสดิการที่ดี พร้อมสนับสนุนการดำเนินการต่างๆ ของปลัดกระทรวงฯ เพื่อยกระดับสวัสดิการของข้าราชการและบุคลากรของกระทรวง

สำนักนโยบายและแผน

๑๖ กันยายน ๒๕๕๗